

lanság után 1792-ben annyira biztosított volt, hogy a budai Dunaparton állott nyári színházat Reischel ácsból kibérelhették és a színészek egymás közt egyezésre léphettek: Lágh is aláírta a szerződést s így az első óriási nehézségnek ő is egyik leküzdője volt.

1792. máj. 5-én, — mikor a színház megnyílt — a »Talált gyermek«-ben ő is fellépett és nevének megfelelő láng-érmű, lángeszű színész volt. Őt mintegy fensőbb ihlettség vonzotta a színpadra. Előbb hősi szerepekben próbálkozott, de csakhamar a társalgási, szerelmes, kedélyes, víg, finom szalon jellemű szerepekre megy át és azokat oly nemes társalgási csinnal adta, minővel utána sokáig senki. Külalakjában volt valami vonzó, mihez a természet oly kedves hangot adott, melyet az indulatok kitöréseiben gyöngéd mérsékléssel használt. Értette a zenét is és ifjú korában tiszta, csengő tenor hangja híres volt. Lelke, éltető eleme volt a magyar színészetnek s mint buzgó apostol is működött. Kántornét, a híres tragikai művésznőt ő vezette Pesten a színészethez, írni-olvasni megtanította és szorgalmasan bevezette a szavalás művészetébe. Kívüle még Juhász Júliannát, Molnár Karolint, Balla Károlynét képze a pályára. 1794-ben nőül vette Kelemen Erzsébet színésznőt, aki azonban már a következő évben meghalt. Az Erdélyben 1792-ben Kócsi Patkó János igazgató alatt álló színtársulathoz ő is kapott meghívást, amelynek azonban csak 1796-ban tehetett eleget, midőn a pesti társaság feloszlott és a magyar színészet Erdélyben Wesselényi Miklós báró égíse alatt tartotta fenn magát. Lágh közkedveltségnek örvendett Kolozsvárott is, hol 1798-ban nőül vette Járdos Anna Máriát, a kitűnő tragikai színésznőt. (Neje megh. 1806. aug. 24-én, Kolozsvárott. Eltemették a piarista-templom kriptájába.) 1806-ban Pesten működik, egy év múlva e társulatnak a rendezője. 1815. júl. 15-én e társulat feloszlott, mire L. a német színtársulathoz szegődött, miután a német nyelvet jól bírta. De csakhamar ismét lábraáll a magyar színészcsapat, most már Udvarhelyi Miklós vezetésével, mire L. ismét beáll a hazai kultúra bajnokának. A dicsőség azonban rövid életű

volt, mivel a kellő pártfogás hiányzott. Többnyire Erdélybe költöztek a színészek és az ottani társasággal vándoroltak szeretését a hazában. 1818-ban Marosvásárhelyen volt, honnan csakhamar Kilényi társulatához szegődött és 1819-ben Komáromban játszik. 1828-ban a kassai operatársaság tagja lett. De itt sem maradt soká, hanem színész-fiaival és annak családjával tovább vándorolt.

Mindinkább előregedvén, már csak kisebb, kisegítő szerepeket játszik. Végre mint egy kifáradt gladiátor: lelép a világot jelentő deszkákról és Pestre jött, hol a Nemzeti Színház tagjai saját fizetésükből eltartották az öreg bajnokot. Később a Nemzeti Színháznál mint pénzeszedő-ellenőr működött. 1842. máj. 5-én ünnepelték meg Pesten 50 éves jubileumát, előadták a »Talált gyermek« c. színművet, mellyel 1792-ben Budán az első magyar színházat megnyitották, ugyanazon nyelvvél és öltözetekben, miként akkor került színre és az öreg L. is fellépett Gondosi udvarbíró szerepében. Szigligeti erre az alkalomra egy allegorikus előjátékot írt, mely emlékkönyv alakjában is megjelent és az abból begyűlt jövedelemnek felét a szerző az ünnepelt agg színésznek szánta. (Az allegória zenéjét Szerdahelyi József írta.) Ezután nevével már nem találkozunk. 1845. júl. havától a színház tagjai havonta 16 frtot gyűjtöttek részére, hogy megmentsék az éhhaláltól.

Temetéséről a »Pesti Hírlap« ezeket írta: »A Nemzeti Színház tagjai illő dísszel és teljes számmal jelentek meg korporsója körül. Beszédet azonban közbejött akadályok miatt nem tarta felette senki.« Főbb szerepei: Márton (A természet leánya), Mandolino halász (A tsörgő sapka), Oldelholm (Hamlet), Zsankó Lőrinc (Németujvár ostroma), Müller (Fortély és szerelem), Herceg Zborovtzy (Vanda, a krakkói hercegasszony stb.). Számos idegen színművet fordított magyarra. Eredeti munkáinak száma: 27. A fordítottaké: 112. Emlékét őrzi a következő könyv: »Emlék-könyv az első magyar színház 1792. Május 5-dikén történt megnyitásának és az akkor először színpadra lépett Lágh Ádám János agg színésznek most a nemzeti színház tag-